

Polonici nominis originem tradunt à planis campis, quos Pole ipsi vernacula sua lingua vocant. Dicunt enim ex Croatia populis in Dalmatia duos egressos esse fratres, Zechum & Lechum, quorum hic versus Orientem & Septentrionem tractum tenuerit, ubi planities latulque campus erat, ex eoque Poloniam terram nominasse. Hi itaque eiectione Vandals, qui hoc loci olim habitauerunt, hunc tractum occupauerunt. Erant autem Vandali V Vigevvorum populi à Vandalo Tuiskonis & Manni nepote sic dicti, quem apud Tuiskones imperasse refert Berofus, tempore Altadis duodecimi regis Babyloni-orum à quibus & Vandalus flu. quem Vistulam hodie vocamus, dictus est: eum namque Vandali à Fontibus ad ostia vsque accoluerunt, ac inter Sarmatas Europæos commemorati fuere quamquam hoc controuersum dicit Erasmus Stella, qui Peucinos Bastarnasque eadem loca tenuisse refert. Diuiditur autem Polonia in duas partes, quarum quæ Saxonibus Prutenisque vicina est, maior Polonia dicitur, altera Hungariæ ac Russiæ obiecta minor vocatur. Regnum vniuersum velut in quatuor regiones diuisum, quas in orbem Rex quotannis inuisit: singulæ ternis mensibus alunt regem regiumque comitarum Complectitur minor Polonia Vistulæ fontes, ac Cracouiam celebrem & amplissimam urbem, in qua regia est, totiusque regni Giza: Rundissa flu. urbem circumluit. & aquæductibus etiam perluit. Sita verò est Cracouia ad Valuelm montem, in cuius summitate regia arx est; floretque Academia celebri, quam primùm quidem Hedvigum & Casimirum reges fundasse, Vladislaus autem anno 1400. restaurasse perfecisseque dicuntur. Maior autem Polonia complectitur famatissimas vrbes Guesnam, quam Lechus ædificasse ibidem in planicie dicitur. cæteræ ciuitates parum nitidæ sunt, ex maceria domus ferè omnes compositæ, pleræque luto collinitæ. Regionis aer purus, sed frigidus rigensque ac feueræ hyemes. plaga autem eius palustris & nemorosa plana, rarissimi que montibus conspersa. Solum ferax, tritici que abundas, nec minus hordei leguminumque. Verùm nec olearum nec vinetorum patiens, ob rigidum vicinum Septentrionem: ideoque etiam genti ignotus omnis vinearum cultus, ac rarissimus vini vsus, cum bibacissimum sit hominũ genus, vt totus Septentrio. Factitia ex tritico alijsque generibus feminum potio est in vsu. Est & pascuis idoneũ solum, armenta late pascuntur, vnde lacte butyro. carne ac id genus edulij abundat. Mirum autem cur totus hic tractus in Scythiam vsque adeo apibus abundet, vt ceræ mellisque nusquam maior copia sit, nec artem ibi expectant, nec industria iuari volunt, sibi met aluearia intra roborum excauata latera construunt, adeo vt grauissimas hyemes iuxta facillè ferant. Est que hæc terra planè suis prædita floribus, & per æstiuam nullos magis Sol aspicit, quando longissimus est dies, qui animali ad labores nato breuibus vmbis operam intercipit. vnde hic mellis ceræque copia tam ingens vt non satis his Polonis atque Ruthenis loci superfit quibus illa recondant, arbores namque omnes & syluæ aluearibus mellificantium nigricant. Venatio præterea Polonis multiplex est: eius enim nemoribus gignitur equus syluestris cornu ceruino, Bos ferus, Romani vrum vocant, bisontemque. Aucupium ibi largum, piscatioque diues. Picis resinæque quotannis ibidem collectæ ingens lucrum. Regio omnis nobilissimis fluminibus rigatur, quorum primum est Vistula, inde Chronus quem Pregel nunc vocant accola; hunc sequitur Nyemien ex paludibus ortus prope Kopolov. post eum Rubon flu. in Lithuania ortus. Viadrus quoque quem Oderam nunc dicunt. fontes suos Polonia debet, quos iuxta Odri nomine vicum cernere licet. nec procul ab his Vartæ flu. fon

flu. fontes visuntur iuxta Crumlavv urbem. Tyras autem quem Nyester nunc vocat, in Premisilia ortus, versus Eurum trahitur, ac ponto Euxino miscetur. Hypanis autē flu. Bugh hodie dicitur, ex palude oritur, haud ita procul ab Oleska vrbe, ac VVistula non procul a VVyschigrada miscetur. Borysthenes autem cui nunc Nyepero nomen est, ex virginoso Moscouiæ deserto prolabens, in Euxinum quoque pontum degurgitat. præter hos ignobiliores multi allabuntur. Montes ferè nulli sunt, præter quã qua in Meridiem vergit, & ab Vngaria, Sarmaticis, Capathijque montibus, quos Tatri incolæ vocant, dirimitur. Syluis omnis pene regio obducitur, quæ omnes Hercinię portiones sunt, vnde vicinis Germanis fraxinos ingenti copia ministrant. Plumbi metalla ingenti fodiunt abundantia. Cupri quoq; particula crebræ apud Pramisliam urbem reperiuntur, cui tamen minimè insidiantur. Nec auri minerę illis defuisse creduntur, si eius venę inquirantur, Salis fodinę hic binę extant, altera Bochnię vrbe, quatuor à Cracouia miliaribus distita, altera Velisci quam Vielitzham vocant, quinque ab eadem Cracouia miliaribus distante. Velisci quidem leuiori omnia opera constant: Bochniæ magnus in extrahendo labor est, cum quod multis in locis extrahitur tum etiam quòd ex altissimis fossis, interim per cuniculos trahitur, interim machinis subtus fabricatis, attollitur, donec hac & illac vario flexu per cryptas prouolutus, & sexies minimum subterraneis illis machinis sublatus, demum ad supremi introitus fauces conuoluitur, vt clarum in lucem attollatur. Cumque Velisci fossę sint præter cameras, alicubi octo cubitis, multis interim longioribus, constat Bochnię præter primarum faucium immanem profunditatem in altissimam fossam octoginta scalarum altitudinem, durare, & quotidie fieri altiore, innumera salis excisa copia. Bochnianę glebę puriores salioresque existimantur, Vtrobique per reliqui salis rupes, venę quædam euagantur, pellucidę & Christalli modo nitidę, salis gemmę) vt recentiores cognominant) cuius præcipuus est in medicinis vsus. Apparent & venę extincto carboni nigrore similes, quarum materiam, aurei pondere contritam & modico vino sumptam, aluum soluere aiunt. Mirum verò inter tot fecundę naturę miranda opera, spectaculum tanta altitudine solidos salis demitti montes, & cuniculis in tanta spacia adactis, ad lucernarum lumina moles subterraneas excauari. Nullus illic dies, nulla nox sed vmbre tantum sine cælo Velisci non rarò ingentium sese templorum specie camerę efferunt, immanibus salis columnis extantibus, quibus superiora solido & ipsa concreta sale ceu fornices quidam sustinendis montibus enati, imminēt, grauissimo sese pondere, admirabili quadam operariorum industria librante, Bochniæ mille quingentorum pondo Germanicorum graues micæ extrahuntur, & interdum maiores cædi aiunt. Hęc autem Romana pondo tria millia æquant. Est & in hac terra aliud naturę miraculum, quę apud Nochovv & Paluky oppida ollas sua sponte fingit formatque, quę è terra extractę ac siccate, vti factitię ollæ vtiles sunt. Sulphuris præterea hic venę sunt pluri-
mæ, cum thermæ nullæ sint.

